

De Onzichtbare Dreiging: Drogeren

Auteur: Ambrosius Duuk

De Onzichtbare Dreiging: Drogeren

Stel je voor: je hebt een gezellige avond met vrienden of bent op een druk feest. Er zijn veel mensen om je heen, muziek vult de ruimte, en je hebt een drankje in de hand. Je voelt je ontspannen en gelukkig, maar opeens verandert alles. Je wordt duizelig, je hoofd draait, en je lichaam voelt vreemd verzwakt. Je probeert te spreken, maar je woorden komen niet uit je mond. Je bent niet bewusteloos, maar je hebt het gevoel dat je de controle over je eigen lichaam verliest. Wat er met je gebeurt, is het gevolg van een criminele daad: drogeren.

Drogeren is een ernstig probleem dat, hoewel vaak onzichtbaar, veel schade kan aanrichten. In dit artikel duiken we diep in het onderwerp van drogeren: wat het is, welke middelen gebruikt worden, de gevolgen voor slachtoffers, het motief van de daders en hoe je jezelf kunt beschermen.

Wat is drogeren?

Drogeren, ofwel "spiking", is het proces waarbij iemand opzettelijk een bedwelmende of verdovende stof toevoegt aan het drankje of voedsel van een ander, zonder hun kennis of toestemming. Het doel van drogeren is vaak om de controle over het slachtoffer over te nemen of dit nu voor seksuele uitbuiting, diefstal of andere vormen van misbruik is. Het gevaar van drogeren ligt in de onzichtbaarheid van de stoffen die worden gebruikt. De meeste van deze middelen zijn kleurloos, geurloos en smaakloos, waardoor het extreem moeilijk is om te detecteren wanneer ze aan een drankje zijn toegevoegd.

De gebruikte middelen: Wat zit er in dat drankje?

Er zijn verschillende middelen die daders gebruiken om iemand te drogeren. Hieronder behandelen we de meest voorkomende stoffen, hun werking en de gevolgen van het gebruik.

➤ GHB (Gamma-Hydroxyboterzuur)

GHB is een van de meest gebruikte middelen bij drogeren. Het is een kleurloze, geurloze vloeistof die vaak wordt vermengd met alcohol of water om het minder op te merken. GHB heeft een krachtig verdovend effect en is vaak gekoppeld aan seksueel geweld. De werking van GHB is snel — meestal voel je de effecten binnen 10 tot 20 minuten na inname.

Effecten van GHB:

- Gevoel van euforie en ontspanning
- Verminderde coördinatie
- Spierontspanning
- Duizeligheid en verwardheid
- Geheugenverlies (black-out)
- In ernstige gevallen: ademhalingsproblemen, bewusteloosheid of coma

GHB wordt vaak ingezet omdat het snel werkt en de kans dat het slachtoffer zich de gebeurtenissen nadien herinnert, minimaal is.

De Onzichtbare Dreiging: Drogeren

➤ Rohypnol (Flunitrazepam)

Rohypnol, ook wel bekend als de “date rape drug,” is een krachtig kalmeringsmiddel dat deel uitmaakt van de benzodiazepinefamilie. Het wordt vaak gebruikt als slaapmiddel, maar wordt ook in sommige gevallen misbruikt om slachtoffers bewusteloos te maken. Rohypnol wordt meestal als tablet ingenomen, maar het kan ook worden opgelost in drankjes.

Effecten van Rohypnol:

- Intense kalmte en ontspanning
- Geheugenverlies en verwarring
- Slaperigheid en verlies van spiercontrole
- In grote hoeveelheden kan het tot coma of zelfs de dood leiden

Rohypnol is berucht vanwege de snel optredende effecten en het feit dat het geheugenverlies veroorzaakt. Het maakt het voor slachtoffers moeilijk om zich later te herinneren wat er is gebeurd.

➤ Ketamine

Ketamine is een verdovingsmiddel dat oorspronkelijk werd ontwikkeld voor medische doeleinden, zoals voor anesthesie bij dieren en mensen. Het wordt soms misbruikt als recreatieve drug, en in gevallen van drogeren wordt het vaak in drankjes of voedsel gestopt.

Effecten van Ketamine:

- Gevoel van dissociatie (het gevoel buiten je lichaam te staan)
- Hallucinaties en visuele verwarring
- Spierzwakte en verstoorde coördinatie
- Geheugenverlies
- Moeite met praten of bewegen

Ketamine heeft een verdovende werking en kan ernstige verwarring veroorzaken. Het wordt vaak gebruikt in combinatie met alcohol, wat de effecten aanzienlijk versterkt.

➤ Alcohol

Soms wordt alcohol gebruikt om iemand te drogeren, vaak in grote hoeveelheden die iemand niet bewust consumeert. Het idee is om het slachtoffer snel buiten bewustzijn te krijgen, zonder dat ze het doorhebben. Dit kan gevaarlijk zijn, omdat alcohol in combinatie met andere middelen zoals GHB of Rohypnol het effect van deze stoffen enorm versterkt.

Effecten van overmatige alcoholconsumptie:

- Verlies van coördinatie
- Bewusteloosheid
- Misselijkheid en braken
- Ademhalingsproblemen

Hoewel alcohol in zichzelf geen onbekend middel is, kan het in deze gevallen het risico op ernstige gevolgen vergroten wanneer het gecombineerd wordt met andere stoffen.

De Onzichtbare Dreiging: Drogeren

Hoe werkt drogeren in de praktijk?

De daders van drogeren zijn vaak mensen die de situatie goed kunnen inschatten. Ze kunnen hun slachtoffer nauwlettend observeren en wachten op een moment van onoplettendheid. Dit gebeurt vaak op drukke locaties zoals clubs, bars, festivals of privéfeesten, waar het gemakkelijk is om snel iets aan iemands drankje toe te voegen. Een dader zal vaak wachten tot het slachtoffer even alleen is, bijvoorbeeld om naar de wc te gaan of met iemand anders in gesprek te zijn. Vervolgens voegen ze snel de stof toe aan het drankje, vaak zonder dat het slachtoffer enige verdenking heeft. Doordat de stoffen vaak kleurloos, geurloos en smaakloos zijn, wordt de verandering in het drankje vaak niet opgemerkt.

Binnen een korte tijd beginnen de effecten van de drug op te treden, en het slachtoffer verliest de controle over zijn of haar lichaam. Het slachtoffer voelt zich duizelig, verward, en kan moeite hebben met het onthouden van wat er gebeurt. In sommige gevallen raakt het slachtoffer bewusteloos, waarna de dader zijn of haar kans grijpt om misbruik te maken van de situatie.

Cijfers en Leeftijdsgroepen: Wie zijn de slachtoffers?

De vraag wie het meest getroffen wordt door drogeren, heeft deels te maken met het type misbruik en de sociale context waarin het plaatsvindt. Drogeren komt voor in verschillende leeftijdsgroepen, maar er zijn opvallende trends die we kunnen opmerken op basis van recente cijfers.

➤ Leeftijdsgroepen: Wie heeft het grootste risico?

Uit onderzoek van Slachtofferhulp Nederland en de Rijksuniversiteit Groningen blijkt dat drogeren voornamelijk voorkomt in jongere leeftijdsgroepen, hoewel het een risico is voor alle leeftijden. Hier zijn de opvallende cijfers:

18-24 jaar:

De meeste gevallen van drogeren gebeuren onder jonge volwassenen, voornamelijk in de leeftijdsgroep van 18-24 jaar. Dit komt vaak voor in uitgaansgelegenheden zoals bars, clubs en festivals, waar het gemakkelijker is om onopgemerkt iemand's drankje te manipuleren. Dit is een periode waarin jongeren veel socialiseren en uitgaan, wat ze kwetsbaarder maakt voor zulke misdaden.

Cijfers van Slachtofferhulp Nederland geven aan dat ongeveer 60% van de meldingen van drogeren komen van mensen tussen de 18 en 24 jaar. Vrouwen in deze groep zijn het meest getroffen, hoewel mannen ook slachtoffer kunnen zijn.

In deze groep is er vaak een verhoogd risico op seksueel misbruik na drogeren. 40% van de vrouwen in deze leeftijdsgroep die aangaven gedrogeerd te zijn, rapporteerde dat ze slachtoffer waren van seksueel geweld.

25-34 jaar:

De risicogroep blijft bestaan in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar, vooral onder vrouwen die nog steeds regelmatig uitgaan. Dit is een leeftijdsgroep waarin mensen vaak in sociale kringen met grotere groepen vrienden naar uitgaansgelegenheden gaan, wat hen kwetsbaar maakt.

Ongeveer 25% van de meldingen van drogeren komen uit deze leeftijdsgroep. De meeste van deze gevallen zijn nog steeds gericht op vrouwen, maar het aantal mannelijke slachtoffers neemt hier ook toe.

De Onzichtbare Dreiging: Drogeren

35 jaar en ouder:

Bij mensen ouder dan 35 jaar neemt het aantal meldingen van drogeren af, vooral omdat de meeste sociale evenementen waarvoor mensen naar uitgaansgelegenheden gaan, zoals feesten en clubs, afnemen naarmate ze ouder worden. Desondanks komen er nog steeds meldingen van drogeren in deze leeftijdsgroep, vooral in privéfeesten of sociale situaties waar alcohol en drugs in het spel zijn.

➤ **Geslachtsverhouding: Wie zijn de meeste slachtoffers?**

Hoewel drogeren zowel mannen als vrouwen kan treffen, is er een duidelijke geslachtsverhouding in de meldingen:

Vrouwen:

Vrouwen vormen de overgrote meerderheid van de slachtoffers van drogeren, vooral in verband met seksuele misdrijven. Ongeveer 80% van de meldingen van drogeren komen van vrouwen. Dit komt waarschijnlijk doordat vrouwen vaak het doelwit zijn van seksueel misbruik, en drogeren wordt door daders gebruikt om de controle over hen over te nemen.

Mannen:

Hoewel mannen minder vaak het slachtoffer zijn, is het aantal gevallen van mannen die gedrogeerd worden de laatste jaren toegenomen. Ongeveer 20% van de meldingen komt van mannen, maar deze groep blijft relatief ondergerapporteerd. Het meeste misbruik van mannen komt niet uit seksuele handelingen, maar kan ook te maken hebben met beroving of geweld.

Gevolgen van drogeren: Lichamelijk en psychisch

De lichamelijke gevolgen van drogeren kunnen ernstig zijn. Sommige middelen kunnen leiden tot ademhalingsproblemen, flauwvallen, of zelfs coma. Bij GHB kan een overdosis leiden tot een levensbedreigende situatie, waarbij het slachtoffer mogelijk niet meer kan ademen.

Maar de psychische schade kan vaak nog verwoestender zijn. Het slachtoffer heeft mogelijk geen herinnering aan wat er precies gebeurd is, maar de gevoelens van machteloosheid, angst, schaamte en verwarring kunnen langdurig aanhouden. Het ervaren van seksueel geweld of andere vormen van misbruik in een dergelijke situatie kan leiden tot posttraumatische stressstoornis (PTSS), depressie en ernstige vertrouwensproblemen. Het is belangrijk om te begrijpen dat slachtoffers van drogeren nooit de schuld dragen. Drogeren is een misdaad en een vorm van uitbuiting die zowel lichamelijk als psychologisch verwoestend kan zijn.

Wat kun je zelf doen om jezelf te beschermen?

Hoewel je je nooit helemaal kunt beschermen tegen het kwaadwillende gedrag van anderen, zijn er verschillende stappen die je kunt nemen om het risico op drogeren te verkleinen:

➤ **Houd je drankje altijd in het oog**

Laat je drankje nooit onbeheerd achter, zelfs niet voor een kort moment. Als je even weg moet, vraag dan een vriend om het voor je in de gaten te houden. Drankjes die niet onder je toezicht staan, kunnen snel gemanipuleerd worden.

De Onzichtbare Dreiging: Drogeren

- Gebruik een drankje met een dop of bedek je glas

Gebruik bijvoorbeeld flessen met een schroefdop of glaasjes met een deksel. Er zijn ook producten beschikbaar, zoals speciale drinkteststickers die aangeven of er drugs in je drankje is gedaan.

- Wees voorzichtig met drankjes van vreemden

Accepteer geen drankjes van mensen die je niet goed kent, en wees altijd kritisch als iemand je een drankje aanbiedt dat je zelf niet hebt gezien worden gevuld.

- Let op de signalen van verandering

Als je je plotselinge duizelig voelt, verward bent, je geheugen tijdelijk verliest of een ander vreemd gevoel ervaart, stop dan meteen met drinken. Zoek direct een veilige plek, vertel een vriend of vriendin wat er gebeurt en vraag om hulp.

- Zorg dat je altijd met vrienden uitgaat

Ga nooit alleen naar feestjes of uitjes waar veel mensen zijn. Blijf altijd in gezelschap van betrouwbare vrienden die elkaar in de gaten houden.

- Vertrouw op je intuïtie

Als iets niet goed voelt, volg dan altijd je onderbuikgevoel en zoek hulp of een veilige plek.

Conclusie:

Drogeren is een ernstig en gevaarlijk probleem. Het gaat verder dan alleen de lichamelijke gevolgen, het heeft vaak een blijvende invloed op het emotionele en psychologische welzijn van het slachtoffer. Het is belangrijk om bewust te zijn van de gevaren van drogeren en manieren te vinden om jezelf en anderen te beschermen. Door kennis te delen, alert te blijven en voor elkaar te zorgen, kunnen we bijdragen aan een veiligere samenleving voor iedereen.